

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 21. marca 2013*

„Telekomunikacijske storitve — Direktiva 2002/20/ES — Členi 3 in od 12 do 14 — Pravice do uporabe radijskih frekvenc — Pristojbine za pravice do uporabe radijskih frekvenc — Enkratne pristojbine za dodelitev in podaljšanje pravic do uporabe radijskih frekvenc — Način izračuna — Spremembe obstoječih pravic“

V zadevi C-375/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Cour constitutionnelle (Belgija) z odločbo z dne 16. junija 2011, ki je prispela na Sodišče 15. julija 2011, v postopku

Belgacom SA,

Mobistar SA,

KPN Group Belgium SA

proti

État belge,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi L. Bay Larsen, v funkciji predsednika četrtega senata, J.-C. Bonichot, sodnik, C. Toader in A. Prechal, sodnici, in E. Jarašiūnas (poročevalec), sodnik,

generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodna tajnica: R. Šereš, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 11. junija 2012,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Belgacom SA N. Cahen in I. Mathy, odvetnika,
- za Mobistar SA V. Vanden Acker, odvetnik,
- za KPN Group Belgium SA A. Verheyden in K. Stas, odvetnika,
- za belgijsko vlado T. Materne in M. Jacobs, agenta, skupaj z D. Lagassom, odvetnikom,

* Jezik postopka: francoščina.

- za ciprsko vlado D. Kalli, agentka,
- za litovsko vlado D. Kriauciūnas in A. Svinkūnaitė, agenta,
- za nizozemsko vlado C. Wissels in C. Schillemans, agentki,
- za Evropsko komisijo C. Vrignon, L. Nicolae in G. Braun, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 25. oktobra 2012

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 3 in od 12 do 14 Direktive 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (Direktiva o odobritvi) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 337).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Belgacom SA (v nadaljevanju: Belgacom), Mobistar SA (v nadaljevanju: Mobistar) in KPN Group Belgium SA (v nadaljevanju: KPN Group Belgium) na eni strani ter État belge na drugi strani glede združljivosti pristojbin, ki jih morajo ti operaterji mobilne telefonije plačati na podlagi členov 2 in 3 zakona z dne 15. marca 2010 (*Moniteur belge* z dne 25. marca 2010, str. 18849, v nadaljevanju: zakon z dne 15. marca 2010) o spremembi člena 30 zakona z dne 13. junija 2005 o elektronskih komunikacijah (*Moniteur belge* z dne 20. junija 2005, str. 28070, v nadaljevanju: zakon z dne 13. junija 2005), s sistemom pristojbin, ki jih določa Direktiva o odobritvi.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 8 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2002/21/ES z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (Okvirna direktiva) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 349, v nadaljevanju: Okvirna direktiva), naslovljen „Politični cilji in regulativna načela“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni organi pri opravljanju regulativnih nalog, opredeljenih v tej direktivi in v posebnih direktivah, sprejmejo vse primerne ukrepe za dosego ciljev iz odstavkov 2, 3 in 4. Taki ukrepi naj bodo sorazmerni s temi cilji.

Države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni organi pri opravljanju regulativnih nalog iz te direktive in posebnih direktiv, zlasti tistih, ki so namenjene zagotovitvi učinkovite konkurence, dosledno upoštevajo zahtevo po tehnološko nevtralni zakonski ureditvi.

[...]

2. Nacionalni regulativni organi podpirajo konkurenco pri zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij, elektronskih komunikacijskih storitev in pripadajočih naprav ter storitev med drugim tako, da:

[...]

- (b) zagotovijo, da v sektorju elektronskih komunikacij ni izkrivljanja ali omejevanja konkurence;
- (c) spodbujajo učinkovito vlaganje v infrastrukturo in podpirajo inovacije; in
- (d) spodbujajo učinkovito uporabo radijskih frekvenc in številskih virov ter zagotovijo njihovo učinkovito upravljanje.

[...]“

4 V uvodnih izjavah 32 in 33 Direktive o odobritvi je navedeno:

„(32) Poleg upravnih pristojbin se lahko zaračunavajo tudi pristojbine za uporabo radijskih frekvenc in števil, s čimer bi se zagotovila optimalna uporaba takih virov. Take pristojbine naj ne ovirajo razvoja inovativnih storitev in konkurence na trgu. Ta direktiva ne posega v namen, za katerega se uporabljajo pristojbine za pravice uporabe. Te pristojbine se lahko na primer uporabljajo za financiranje dejavnosti nacionalnih regulativnih organov, ki jih ni mogoče kriti z upravnimi pristojbinami. Kadar so pri konkurenčnih ali primerjalnih izbiralnih [izbirnih] postopkih pristojbine za pravice uporabe radijskih frekvenc sestavljene izključno ali delno iz enkratnega zneska, naj se z režimom plačevanja zagotovi, da se zaradi teh pristojbin v praksi ne izbira na podlagi meril, ki niso povezana s ciljem zagotavljanja optimalne uporabe radijskih frekvenc. Komisija lahko redno objavlja primerjalne študije v zvezi z najboljšo prakso za dodeljevanje radijskih frekvenc, dodeljevanje števil ali podeljevanje pravic do poti.

(33) Države članice lahko spremenijo pravice, pogoje, postopke, dajatve in pristojbine, ki so povezani s splošnimi odobritvami in pravicami uporabe, če je to objektivno utemeljeno. O teh dajatvah je treba pravilno in pravočasno obvestiti vse zainteresirane stranke, ki naj dobijo ustrezno priložnost, da izrazijo svoja stališča o takih spremembah.“

5 Člen 3 Direktive o odobritvi, naslovljen „Splošna odobritev za elektronska komunikacijska omrežja in storitve“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Države članice zagotavljajo prosto ponudbo elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev ob upoštevanju pogojev iz te direktive. Zato države članice ne preprečijo podjetju zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev, razen kadar je to potrebno iz razlogov, ki so določeni v členu 46(1) Pogodbe.

2. Za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali elektronskih komunikacijskih storitev lahko velja samo splošna odobritev, ne da bi to posegalo v posebne obveznosti iz člena 6(2) ali v pravice uporabe iz člena 5. [...]“

6 Člen 12 Direktive o odobritvi, naslovljen „Upravne pristojbine“, določa:

„1. Vse upravne pristojbine, naložene podjetjem, ki zagotavljajo storitev ali omrežje na podlagi splošne odobritve, ali podjetjem, ki jim je bila dodeljena pravica uporabe:

(a) skupaj pokrivajo samo upravne stroške, ki bodo nastali z upravljanjem, nadzorom in uveljavitvijo sheme splošnih odobritev in pravic uporabe ter posebnih obveznosti iz člena 6(2), ki lahko vključujejo stroške mednarodnega sodelovanja, usklajevanja in standardizacije, analize trga, nadzorovanja izpolnjevanja in drugega tržnega nadzora in tudi stroške regulativnih dejavnosti, ki vključujejo pripravo in uveljavitev sekundarne zakonodaje in upravnih odločb, na primer odločb o dostopu in medsebojnem povezovanju, in

(b) se naložijo posameznim podjetjem objektivno, transparentno in sorazmerno, kar zmanjša dodatne stroške upravljanja in pripadajoče dajatve na najmanjši možni obseg.

2. Kadar nacionalni regulativni organi naložijo upravne pristojbine, objavijo letni pregled svojih upravnih stroškov in skupne vsote zbranih dajatev. Na podlagi razlike med skupno vsoto dajatev in upravnih stroškov se izvedejo ustrezne prilagoditve.“

- 7 Člen 13 iste direktive, naslovljen „Pristojbine za pravice uporabe in za pravice do vgradnje naprav“, določa:

„Države članice lahko ustreznemu organu dovolijo, da naloži pristojbine za pravice uporabe radijskih frekvenc ali števil ali za pravice do vgradnje naprav na, nad ali pod javnim ali zasebnim zemljiščem, ki odražajo potrebo po zagotovitvi optimalne uporabe teh virov. Države članice zagotovijo, da so take pristojbine objektivno utemeljene, transparentne, nediskriminacijske in sorazmerne glede na njihov predvideni namen, ter upoštevajo cilje iz člena 8 [Okvirne direktive].“

- 8 Člen 14 Direktive o odobritvi, naslovljen „Spremembe pravic in obveznosti“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da se lahko pravice, pogoji in postopki v zvezi s splošnimi odobritvami in pravicami uporabe ali pravicami do vgradnje naprav spremenijo le v objektivno utemeljenih primerih in ob upoštevanju sorazmernosti. Namen o izvedbi takih sprememb se napove na ustrezen način, zainteresirane stranke, vključno z uporabniki in potrošniki, pa imajo na voljo dovolj dolgi rok, da izrazijo svoja stališča o predlaganih spremembah, rok pa ni krajši od štirih tednov, razen v izjemnih okoliščinah.

2. Države članice ne omejijo ali odvzamejo pravic do vgradnje naprav pred iztekom roka, za katerega so bile podeljene, razen kadar je to utemeljeno in primerno v skladu z ustreznimi nacionalnimi določbami glede odškodovanja za odvzem pravic.“

- 9 Del B Priloge k Direktivi o odobritvi določa:

„Pogoji, ki se lahko navezujejo na pravice uporabe radijskih frekvenc

[...]

6. Pristojbine za uporabo v skladu s členom 13 te direktive.

[...]“

- 10 Člen 14 Direktive o odobritvi, kakor je bil spremenjen z Direktivo 2009/140/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 (UL L 337, str. 37), določa:

„1. Države članice zagotovijo, da se lahko pravice, pogoji in postopki v zvezi s splošnimi odobritvami in pravicami uporabe ali pravicami do vgradnje naprav spremenijo le v objektivno utemeljenih primerih in na sorazmeren način, pri čemer se po potrebi upoštevajo posebni pogoji, ki veljajo za prenosljive pravice uporabe radijskih frekvenc. Razen če so predlagane manjše spremembe in se je z njimi strinjal imetnik pravic ali splošne odobritve, se namen o izvedbi takih sprememb napove na ustrezen način, zainteresirane stranke, vključno z uporabniki in potrošniki, pa imajo na voljo dovolj dolg rok, da izrazijo svoja stališča o predlaganih spremembah, ta rok pa ni krajši od štirih tednov, razen v izjemnih okoliščinah.

2. Države članice ne omejijo ali odvzamejo pravic do vgradnje naprav ali pravic uporabe radijskih frekvenc pred iztekom roka, za katerega so bile podeljene, razen kadar je to utemeljeno in primerno v skladu s Prilogo in ustreznimi nacionalnimi določbami o odškodninah za odvzem pravic.“

11 Člen 5(1) Direktive 2009/140 določa:

„Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 25. maja 2011. Komisiji takoj sporočijo besedila navedenih predpisov.

Te ukrepe uporabljajo od 26. maja 2011.

[...]“

Belgijsko pravo

12 Člen 30 zakona z dne 13. junija 2005 je določal:

„1. Za pravice do uporabe iz členov 11 [pravice do uporabe številke] in 18 [pravice do uporabe radijskih frekvenc] se lahko zaračunajo pristojbine, da se zagotovi optimalna uporaba teh sredstev. Pristojbine pobira [belgijski inštitut za poštne in telekomunikacijske storitve, v nadaljevanju: IBPT].

2. Kralj na podlagi mnenja [IBPT] določi znesek in podrobnejša pravila glede pristojbin iz odstavka 1.“

13 Člen 2 zakona z dne 15. marca 2010 določa:

„Člen 30 zakona z dne 13. junija 2005 [...] se spremeni tako: 1. Med odstavka 1 in 2 se vstavijo pododstavki 1/1, 1/2, 1/3 in 1/4:

1/1. Za uresničitev namena iz odstavka 1 morajo operaterji, ki imajo lahko pravice do uporabe radijskih frekvenc z namenom upravljanja omrežja in zagotavljanja mobilnih elektronskih komunikacijskih storitev za javnost, med drugim na začetku veljavnosti pravic do uporabe plačati enkratno pristojbino.

Enkratna pristojbina se določi ob dodelitvi frekvenc.

Enkratna pristojbina znaša:

- (1) 51.644 EUR na MHz in na mesec za frekvenčna pasova 880–915 MHz in 925–960 MHz. Pridobitev pravic do uporabe frekvenčnih pasov 880–915 MHz in 925–960 MHz vključuje tudi pridobitev pravic do uporabe frekvenčnih pasov 1710–1785 in 1805–1880 MHz; količina spektra, ki je dodeljen pasovoma 1710–1785 in 1805–1880 MHz, je enaka dvojni količini spektra, ki je dodeljen pasovoma 880–915 MHz in 925–960 MHz, zaokrožen navzgor na večkratnik 5 MHz. Brez poseganja v predhodno navedeno do 26. novembra 2015 enkratna pristojbina za količino spektra, ki je na dan 1. januarja 2010 dodeljen pasovoma 880–915 MHz in 925–960 MHz, velja tudi za največjo količino spektra, ki ga je bilo mogoče 1. januarja 2010 dodeliti pasovoma 1710–1785 in 1805–1880 MHz;
- (2) 20.833 EUR na MHz in na mesec za frekvenčna pasova 1920–1980 MHz in 2110–2170 MHz, razen v primeru, ko celotna količina spektra, ki jo ima operater v teh frekvenčnih pasovih, ne presega 2 x 5 MHz. Enkratna pristojbina znaša v tem primeru 32.000 EUR na MHz in na mesec;
- (3) 2 778 EUR na MHz in na mesec za frekvenčni pas 2500–2690 MHz.

Ob dodelitvi frekvenc na podlagi prodaje na dražbi velja najnižji znesek enkratne pristojbine iz tega pododstavka 1/1 kot začetna ponudba za kandidate.

1/2. Operaterji morajo za vsako obdobje podaljšanja odobritve plačati enkratno pristojbino.

Znesek enkratne pristojbine ustreza enkratni pristojbini iz prvega pododstavka odstavka 1/1.

Pri izračunu zneska se upošteva del pravic do uporabe, ki jih operater želi ohraniti pri podaljšanju.

Če želi operater odstopiti spekter, mora ta oblikovati neprekinjen blok.

1/3. Enkratna pristojbina se glede na okoliščine primera plača v petnajstih dneh po začetku obdobja veljavnosti iz prvega pododstavka odstavka 1/1 in v petnajstih dneh po začetku obdobja podaljšanja iz prvega pododstavka odstavka 1/2.

Brez poseganja v prejšnji pododstavek lahko operater izvede plačilo tako, da:

- (a) glede na okoliščine primera sam plača sorazmerni del glede na število preostalih mesecev do naslednjega koledarskega leta v petnajstih dneh od začetka obdobja veljavnosti iz prvega pododstavka odstavka 1/1 in v petnajstih dneh od začetka obdobja podaljšanja iz prvega pododstavka odstavka 1/2;
- (b) poleg tega sam najkasneje do 15. decembra plača celotno enkratno pristojbino za naslednje leto. Če odobritev poteče v naslednjem letu, operater plača sorazmerni del glede na število preostalih mesecev do poteka pravic do uporabe;
- (c) se zakonska obrestna mera, izračunana v skladu s členom 2(1) zakona z dne 5. maja 1865 o obrestnem posojilu, glede na okoliščine primera uporablja od šestnajstega dne od začetka obdobja veljavnosti iz prvega pododstavka odstavka 1/1 ali od šestnajstega dne od začetka obdobja podaljšanja iz prvega pododstavka odstavka 1/2;
- (d) operater hkrati s plačilom enkratne pristojbine plača tudi obresti za preostanek dolgovanega zneska.

Operater glede na okoliščine primera obvesti [IBPT] o svoji izbiri v dveh delovnih dneh po začetku obdobja veljavnosti iz prvega pododstavka odstavka 1/1 in začetku veljavnosti obdobja podaljšanja iz prvega pododstavka odstavka 1/2.

Enkratna pristojbina se v nobenem primeru ne povrne niti v celoti niti delno.

1/4. Če operater enkratne pristojbine za frekvenčne pasove v celoti ali delno ne poravna, kot je določeno v pododstavkih 1, 2 ali 3 odstavka 1/1, se mu odvzamejo vse pravice do uporabe posameznih frekvenčnih pasov. 2. Odstavek 2 se dopolni z besedami „razen, če je v odstavkih 1/1, 1/2 in 1/3 določeno drugače.“

14 Člen 3 zakona z dne 15. marca 2010 določa:

„Če je ob začetku veljavnosti tega zakona rok za odpoved tihega podaljšanja odobritve že potekel, lahko operater kljub temu odpove podaljšanje svojih pravic do uporabe do prvega dne podaljšanja novega obdobja pravic do uporabe, ne da bi mu bilo treba plačati enkratno pristojbino za to novo obdobje.“

15 Člen 4 zakona z dne 15. marca 2010 določa:

„Ta zakon začne veljati z dnem objave v *Moniteur belge* [Moniteur belge z dne 25. marca 2010, str. 18849].“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 16 Družbe Belgacom, Mobistar in KPN Group Belgium so operaterji mobilnih telefonskih omrežij, ki so v Belgiji pridobili odobritve s pravicami do uporabe radijskih frekvenc 900 MHz, 1800 MHz in od 2000 do 2600 MHz.
- 17 Zakon z dne 12. decembra 1994 (*Moniteur belge* z dne 22. decembra 1994, str. 31624) je liberaliziral sektor mobilne telefonije v Belgiji tako, da je svetu ministrov dovolil, da tudi drugim operaterjem, poleg prejšnjega javnega operaterja, dodeli posamične odobritve za zagotavljanje storitev mobilne telefonije v frekvenčnem pasu 900 MHz za obdobje 15 let od datuma njihove izdaje.
- 18 Svet ministrov je 27. novembra 1995 družbi Mobistar izdal odobritev, družba Belgacom Mobile pa je odobritev za uporabo omrežja za kanale pasu 900 MHz, ki jih je že uporabljala na podlagi pogodbe o upravljanju z État belge, pridobila 2. julija 1996 z veljavnostjo za nazaj od 8. aprila 1995. V zameno sta morala oba operaterja IBPT plačati enkratno koncesijsko dajatev v višini približno 9 milijard BEF (to je 223 104 172,30 EUR) in letni pristojbini za uporabo radijskih frekvenc.
- 19 Belgijska vlada se je leta 1997 odločila za odprtje pasu DCS 1800 MHz, da bi pripravila vstop tretjega ali celo četrtega operaterja na trg. S kraljevim odlokom z dne 24. oktobra 1997 o vzpostavitvi in upravljanju omrežij mobilne telefonije DCS-1800 je bil določen postopek za pridobitev odobritve za vzpostavitev in upravljanje omrežja mobilne telefonije, ki je določil, da bi bila takšna odobritev veljavna za 15 let od datuma izdaje odobritve upravljanja. Družba KPN Group Belgium (prej KPN Orange SA, potem BASE SA) je 2. julija 1998 prejela odobritev za pas 1800 MHz v zameno za plačilo enkratne koncesijske dajatve v višini 8,005 milijard BEF (to je 198 438 766,50 EUR) in letnih pristojbin za uporabo frekvenc.
- 20 Ob upoštevanju neugodnosti pri uporabi frekvenc 1800 MHz v primerjavi s frekvencami 900 MHz, zlasti šibkejšega dometa baznih postaj, ki za doseg enake pokritosti terjajo namestitev večjega števila anten, se je IBPT leta 2003 odločil, da družbi KPN Group Belgium dodeli nekaj kanalov pasu 900 MHz in da v zameno dodeli nekaj kanalov pasu 1800 MHz družbama Belgacom in Mobistar. Zato je družba KPN Group Belgium od leta 2003 izkoriščala dodatne frekvence 900 MHz kot nadomestilo za dodelitev frekvenc v pasu 1800 MHz družbama Belgacom in Mobistar. Razmerje med številom tako dodeljenih kanalov vsakemu od treh operaterjev bi moralo trajati do leta 2015.
- 21 Kraljevi odlok z dne 18. januarja 2001 je uvedel postopek dodelitve odobritve za sisteme tretje generacije UMTS, ki uporabljajo frekvenčne pasove med 1885–2025 MHz in 2110–2200 MHz. Družbe Belgacom, Mobistar in KPN Group Belgium so vložile prijave in prejele odobritev za uporabo teh sistemov v zameno za enkratno koncesijsko dajatev v višini 150 milijonov EUR, ki jih je vsak od teh operaterjev plačal za obdobje 20 let z možnostjo, da se obdobje s kraljevim odlokom podaljšuje za pet let.
- 22 Ob vsaki od teh odobritev so morale družbe Belgacom, Mobistar in KPN Group Belgium v zameno plačati:
- enkratno koncesijsko dajatev;
 - letno pristojbino za dodelitev frekvenc na razpolago, in
 - letno pristojbino za upravljanje z odobritvami.
- 23 Z odločbo z dne 25. novembra 2008 je IBPT odpovedal tiho podaljšanje odobritev za uporabo radijskih frekvenc druge generacije (2G), ki so bile dodeljene trem operaterjem, družbam Belgacom, Mobistar in KPN Group Belgium, da bi naložil novo pristojbino in da bi vzpostavil čimbolj učinkovito politiko spektra.

- 24 Družbe Belgacom, Mobistar in KPN Group Belgium so to odločbo izpodbijale pri Cour d'appel de Bruxelles (višje sodišče v Bruslju), to pa jo je glede družbe Belgacom odpravilo s sodbijo z dne 20. julija 2009, glede družbe Mobistar pa s sodbijo z dne 22. septembra 2009. Po teh sodbah je IBPT, da bi zagotovil enako obravnavanje treh operaterjev, svojo odločbo z dne 25. novembra 2008 umaknil glede družbe KPN Group Belgium.
- 25 Belgijski zakonodajalec je po navedenih sodbah Cour d'appel de Bruxelles 15. marca 2010 sprejel zakon o spremembi člena 30 zakona z dne 13. junija 2005. Kot izhaja iz členov 2 in 3 zakona z dne 15. marca 2010, ki sta navedena v točkah 13 in 14 te sodbe, ta zakon določa:
- enkratno pristojbino, ki nadomešča prejšnjo enkratno koncesijsko dajatev za operaterje mobilne telefonije zaradi zagotavljanja optimalne uporabe teh radijskih frekvenc in jo je treba plačati ne le ob dodelitvi odobritve pravic do uporabe radijskih frekvenc ampak tudi ob vsakem podaljšanju obstoječe odobritve;
 - znesek enkratne pristojbine, ki je odvisen od zadevnih radijskih frekvenc in se izračuna na podlagi enkratne koncesijske dajatve, ki so jo operaterji plačali, ko so prvič dobili odobritev bodisi v razpisnem postopku bodisi na podlagi prodaje na dražbi;
 - možnost operaterjev mobilne telefonije, da se odpovejo svojim pravicam do uporabe pred začetkom obdobja veljavnosti svojih pravic do uporabe, ne da bi morali plačati enkratno pristojbino za pravice, ki so se jim odpovedali, in
 - poleg enkratne pristojbine obveznost operaterjev, ki so imetniki odobritve, da vsako leto plačajo dve pristojbini in sicer pristojbino za kritje stroškov dajanja frekvenc na razpolago in pristojbino za kritje stroškov upravljanja z odobritvami.
- 26 Družbe Belgacom, Mobistar in KPN Group Belgium so pri Cour constitutionnelle vložile tožbe zaradi razveljavitve členov 2 in 3 zakona z dne 15. marca 2010. V utemeljitev svojih predlogov so zlasti navedle, da so te določbe v nasprotju s členi 3 in od 12 do 14 Direktive o odobritvi. Natančneje, izpodbijajo dejstvo, da je treba enkratno pristojbino plačati ne le ob dodelitvi odobritve, ampak tudi ob njenem podaljšanju, in da se doda pristojbini za dajanje frekvenc na razpolago, ki jo morajo plačati vsako leto. Družbe Belgacom, Mobistar in KPN Group Belgium prav tako izpodbijajo znesek in podrobna pravila glede izračuna enkratne pristojbine, ker ni izračunana glede na ekonomsko vrednost frekvenc, pač pa glede na tržno vrednost za operaterje.
- 27 Predložitveno sodišče navaja, da je iz pripravljalnega gradiva za zakon z dne 15. marca 2010 razvidno, da enkratna pristojbina pomeni nadomestilo za uporabo frekvenc in sledi enakemu cilju kot letne pristojbine za dajanje frekvenc na razpolago, ne da bi bilo z njo nadomeščeno plačilo zadnjenavedenih pristojbin. Navaja, da iz tega pripravljalnega gradiva med drugim izhaja, da je zakonodajalec menil, da sta člena 2 in 3 zakona z dne 15. marca 2010, katerih veljavnost se izpodbija pred predložitvenim sodiščem, v skladu z Direktivo o odobritvi, ker določata razdelitev nadomestila, ki se dolguje za pravice do uporabe, na enkratni in na letni del. Enkratna pristojbina naj bi namreč pokrivala pravico do uporabe frekvenc in naj bi ustrezala vrednosti redkega vira kot je spekter, medtem ko naj bi letna pristojbina krila stroške uporabe frekvenc, torej nadzor, usklajevanje, preverjanje in druge dejavnosti pristojnega organa.
- 28 V teh okoliščinah je Cour constitutionnelle prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali členi 3, 12 in 13 Direktive o [odobritvi] v trenutno veljavni različici državam članicam dovoljujejo, da operaterjem, imetnikom individualnih pravic do uporabe frekvenc mobilne telefonije za obdobje 15 let, v okviru odobritev za vzpostavitev in upravljanje omrežja mobilne telefonije na njihovem ozemlju, izdanih na podlagi sistema nekdanjega pravnega okvira, naložijo

enkratno pristojbino za podaljšanje njihovih individualnih pravic do uporabe frekvenc, katere znesek v zvezi s številom frekvenc in mesecev, na katere se nanašajo pravice do uporabe, se izračuna na podlagi prejšnje enkratne koncesijske dajatve, ki je bila povezana z izdajo zgoraj navedenih odobritev, pri čemer se ta enkratna pristojbina plača poleg, po eni strani, letne pristojbine za dajanje frekvenc na razpolago, ki je namenjena predvsem kritju stroškov dajanja na razpolago frekvenc in sočasno tudi njihovi delni valorizaciji, pri čemer je cilj teh dveh pristojbin spodbuditi optimalno uporabo frekvenc, in po drugi strani, pristojbine, s katero se krijejo stroški upravljanja odobritve?

2. Ali členi 3, 12 in 13 Direktive o odobritvi državam članicam dovoljujejo, da operaterjem, ki zaprosijo za pridobitev novih pravic do uporabe frekvenc mobilne telefonije, naložijo plačilo enkratne pristojbine, katere znesek se določi na podlagi dražbe za dodelitev frekvenc, da bi se te valorizirale, pri čemer se ta enkratna pristojbina plača poleg, po eni strani, letne pristojbine za dajanje frekvenc na razpolago, ki je namenjena predvsem kritju stroškov dajanja na razpolago frekvenc in sočasno tudi njihovi delni valorizaciji, pri čemer je cilj teh dveh pristojbin spodbuditi optimalno uporabo frekvenc, in po drugi strani, letne pristojbine za upravljanje odobritev za vzpostavitev in upravljanje omrežja mobilne telefonije, izdanih na podlagi sistema nekdanjega pravnega okvira?
3. Ali člen 14(2) Direktive o odobritvi državi članici dovoljuje, da operaterjem mobilne telefonije za novo obdobje podaljšanja njihovih individualnih pravic do uporabe frekvenc mobilne telefonije, ki je nekaterim od njih že priznано, toda pred začetkom tega novega obdobja, naloži plačilo enkratne pristojbine za podaljšanje pravic do uporabe frekvenc, ki bi jih imeli na začetku tega novega obdobja, pri čemer je ta pristojbina obrazložena s ciljem spodbuditi optimalno uporabo frekvenc z njihovo valorizacijo in se plača poleg, po eni strani, letne pristojbine za dajanje frekvenc na razpolago, ki je namenjena predvsem kritju stroškov dajanja na razpolago frekvenc in sočasno tudi njihovi delni valorizaciji, pri čemer je cilj teh dveh pristojbin spodbuditi optimalno uporabo frekvenc, in po drugi strani, letne pristojbine za upravljanje odobritev za vzpostavitev in upravljanje omrežja mobilne telefonije, izdanih na podlagi sistema nekdanjega pravnega okvira?
4. Ali člen 14(1) Direktive o odobritvi državi članici dovoljuje, da kot pogoj za pridobitev in podaljšanje pravic do uporabe frekvenc doda enkratno pristojbino, ki se določi na podlagi dražbe in brez zgornje meje ter plača poleg, po eni strani, letne pristojbine za dajanje frekvenc na razpolago, ki je namenjena predvsem kritju stroškov dajanja na razpolago frekvenc in sočasno tudi njihovi delni valorizaciji, pri čemer je cilj teh dveh pristojbin spodbuditi optimalno uporabo frekvenc, in po drugi strani, letne pristojbine za upravljanje odobritev za vzpostavitev in upravljanje omrežja mobilne telefonije, izdanih na podlagi sistema nekdanjega pravnega okvira?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvi dve vprašanji

Dopustnost

- 29 Cyparska vlada dvomi o dopustnosti drugega vprašanja za predhodno odločanje in poudarja, da odgovor na to vprašanje ni objektivno potreben za rešitev spora o glavni stvari. Drugo vprašanje se namreč nanaša na podelitev novih pravic do uporabe radijskih frekvenc, medtem ko iz odločbe predložitvenega sodišča izhaja, da se spor nanaša na podaljšanje pravic do uporabe radijskih frekvenc.
- 30 V zvezi s tem je treba opozoriti na ustaljeno sodno prakso Sodišča, v skladu s katero za vprašanja razlage prava Unije, ki jih nacionalna sodišča postavijo v pravnem in dejanskem okviru, ki so ga pristojna opredeliti sama in katerega pravilnosti Sodišče ne presoja, velja domneva upoštevnosti.

Predlog nacionalnega sodišča je mogoče zavreči samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z resničnostjo ali predmetom spora v postopku v glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (glej zlasti sodbo z dne 12. julija 2012 v zadevi VALE Építési, C-378/10, točka 18 in navedena sodna praksa).

- 31 V tem primeru se drugo vprašanje za predhodno odločanje nanaša na razlago Direktive o odobritvi glede možnosti držav članic, da naložijo enkratno pristojbino operaterjem mobilne telefonije, ki zaprosijo za pridobitev novih pravic do uporabe radijskih frekvenc. Iz spisa pa izhaja, da člena 2 in 3 zakona z dne 15. marca 2010, ki sta predmet razveljavitvene tožbe v postopku v glavni stvari, določata enkratno pristojbino ne le za podaljšanje pravic do uporabe radijskih frekvenc, ampak tudi za nove pridobitve pravic do uporabe radijskih frekvenc.
- 32 V teh okoliščinah ni mogoče šteti, da zaprosena razlaga ni povezana z resničnostjo ali predmetom spora v postopku v glavni stvari. Zato je treba šteti, da je drugo vprašanje za predhodno odločanje dopustno.

Vsebinska presoja

- 33 S prvima dvema vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člene 3, 12 in 13 Direktive o odobritvi razlagati tako, da nasprotujejo temu, da država članica operaterjem mobilne telefonije, ki so imetniki pravic do uporabe radijskih frekvenc, naloži enkratno pristojbino, ki se dolguje tako za novo pridobitev pravic do uporabe radijskih frekvenc kot tudi za njihovo podaljšanje, in ki se doda ne le letni pristojbini za dajanje frekvenc na razpolago, ki je namenjena predvsem kritju stroškov dajanja na razpolago frekvenc in sočasno tudi njihovi delni valorizaciji, pri čemer je cilj teh dveh pristojbin spodbuditi optimalno uporabo redkega vira kot so te radijske frekvence, ampak tudi pristojbini, ki krije stroške upravljanja z odobritvami.
- 34 Predložitveno sodišče želi prav tako izvedeti, ali so te določbe Direktive o odobritvi v skladu s podrobnimi pravili glede določitve zneska enkratne pristojbine za pravice do uporabe radijskih frekvenc, ki so določene bodisi s sklicevanjem na prejšnjo koncesijsko dajatev, ki je bila izračunana na podlagi števila frekvenc in mesecev, na katere se nanašajo pravice do uporabe, bodisi na podlagi dražbe pri dodelitvi frekvenc.
- 35 Najprej je treba ugotoviti, da se člena 3 in 12 te direktive, ki se nanašata na obveznost držav članic glede zagotavljanja proste ponudbe elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev ter na podrobna pravila za naložitev „upravnih pristojbin“, ne uporabljata za pristojbino, kakršna je v postopku v glavni stvari, ki ne sodi v okvir nobene od obeh primerov.
- 36 Kot izhaja iz prvih dveh vprašanj, predložitveno sodišče naproša Sodišče za razlago Direktive o odobritvi, ki se po eni strani nanaša na možnost države članice, da operaterjem mobilne telefonije naloži enkratno pristojbino, in po drugi strani na podrobna pravila za določitev zneska enkratne pristojbine tako za dodelitev kot tudi za podaljšanje pravic do uporabe radijskih frekvenc.
- 37 Glede naložitve enkratne pristojbine je treba najprej ugotoviti, da se Direktiva o odobritvi nanaša le na postopek dodelitve pravic do uporabe radijskih frekvenc in ne vsebuje nikakršnih posebnih določb glede določitve pogojev za postopek podaljšanja pravic do uporabe že dodeljenih radijskih frekvenc.
- 38 Države članice, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 40 sklepnih predlogov, dodelijo individualne pravice do uporabe za omejeno obdobje, zato je treba podaljšanje takšne odobritve šteti za dodelitev novih pravic za novo obdobje.

- 39 Zato je treba ugotoviti, da mora v skladu z Direktivo o odobritvi za postopek dodelitve pravic do uporabe radijskih frekvenc in postopek podaljšanja teh pravic veljati enaka ureditev. Zato je treba člen 13 Direktive o odobritvi uporabljati enako za oba postopka.
- 40 V zvezi s tem je treba poudariti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da v okviru Direktive o odobritvi države članice ne smejo naložiti drugih dajatev ali pristojbin za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev kot tistih, določenih v tej direktivi (glej po analogiji sodbe z dne 18. julija 2006 v zadevi Nuova società di telecomunicazioni, C-339/04, ZOdl., str. I-6917, točka 35; z dne 10. marca 2011 v zadevi Telefónica Móviles España, C-85/10, ZOdl., str. I-1575, točka 21, in z dne 12. julija 2012 v združenih zadevah Vodafone España in France Telecom España, C-55/11, C-57/11 in C-58/11, točka 28).
- 41 Kot izhaja iz predložitvene odločbe, želi nacionalno sodišče v postopku v glavni stvari bistvu izvedeti, ali je treba člen 13 Direktive o odobritvi razlagati tako, da nasprotuje temu, da država članica operaterjem naloži enkratno pristojbino za „pravice do uporabe radijskih frekvenc“, kakršna je v postopku v glavni stvari, potem ko jim je bila na eni strani že naložena letna pristojbina za dajanje frekvenc na razpolago in na drugi strani pristojbina za kritje stroškov upravljanja z odobritvami.
- 42 V zvezi s tem je treba spomniti, da lahko države članice na podlagi člena 13 Direktive o odobritvi poleg pristojbin za kritje administrativnih stroškov določijo za pravice do uporabe radijskih frekvenc pristojbino, katere namen je zagotovitev optimalne uporabe tega vira (glej v tem smislu sodbo z dne 20. oktobra 2005 v združenih zadevah ISIS Multimedia Net in Firma O2, C-327/03 in C-328/03, ZOdl., str. I-8877, točka 23, in zgoraj navedeno sodbo Telefónica Móviles España, točka 24).
- 43 Člen 13 Direktive o odobritvi pa ne določa izrecno niti oblike, ki jo mora imeti takšna pristojbina, ki je naložena za uporabo radijskih frekvenc, niti tega, kako pogosto se naloži.
- 44 Iz uvodne izjave 32 Direktive o odobritvi pa izhaja, da so pristojbine za uporabo radijskih frekvenc lahko določene v enkratnem ali periodičnem znesku.
- 45 Iz sodne prakse Sodišča tudi izhaja, da Direktiva o odobritvi ne posega v namen, za katerega se uporabljajo take pristojbine (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Telefónica Móviles España, točka 33).
- 46 Vendar člen 13 te direktive državam članicam nalaga, da zagotovijo, da so pristojbine za uporabo radijskih frekvenc objektivno utemeljene, transparentne, nediskriminacijske in sorazmerne glede na njihov predvideni namen, ter upoštevajo cilje iz člena 8 Okvirne direktive, med katerimi so cilji spodbujanja konkurence in učinkovita uporaba radijskih frekvenc.
- 47 Iz navedenega člena 13 in uvodne izjave 32 Direktive o odobritvi prav tako izhaja, da mora pristojbina, ki je operaterjem telekomunikacijskih storitev naložena za uporabo virov, zasledovati cilj optimalne uporabe takih virov in ne sme preprečiti razvoja novih storitev ter konkurence na trgu.
- 48 Člena 12 in 13 Direktive o odobritvi torej ne nasprotujeta nacionalni ureditvi, kakršna je v postopku v glavni stvari, ki določa naložitev pristojbine, ki spodbuja optimalno uporabo frekvenc, tudi če se doda drugi letni pristojbini, ki je prav tako deloma namenjena istemu cilju, pod pogojem, da vse pristojbine izpolnjujejo pogoje, ki so določeni v točkah 46 in 47 te sodbe, kar mora preveriti predložitveno sodišče.
- 49 Glede podrobnih pravil glede določitve zneska enkratne pristojbine za pravice do uporabe radijskih frekvenc, kakršna je v postopku v glavni stvari, je treba navesti, da Direktiva o odobritvi določa zahteve, ki jih morajo izpolnjevati države članice pri določanju zneska pristojbine za uporabo radijskih frekvenc, ne da bi izrecno določala konkreten način določitve zneska take pristojbine (zgoraj navedena sodba Telefónica Móviles España, točka 25).

- 50 V zvezi s tem je treba spomniti, da odobritev za uporabo javnega dobra, ki je redek vir, njenemu imetniku omogoča velike ekonomske dobičke in mu daje prednost v primerjavi z drugimi operaterji, ki prav tako želijo uporabljati in izkoriščati ta vir, kar upravičuje naložitev pristojbine, ki odraža zlasti vrednost uporabe zadevnega redkega vira (zgoraj navedena sodba Telefónica Móviles España, točka 27).
- 51 V teh okoliščinah cilj, da se zagotovi, da operaterji optimalno uporabljajo redke vire, do katerih imajo dostop, vključuje to, da se znesek te pristojbine določi na primerni ravni, ki odraža zlasti vrednost uporabe teh virov, kar zahteva upoštevanje ekonomskega in tehnološkega položaja zadevnega trga (zgoraj navedena sodba Telefónica Móviles España, točka 28).
- 52 Kot je generalni pravobranilec navedel v točkah 54 in 55 sklepnih predlogov, iz tega sledi, da je določitev pristojbine za pravice do uporabe radijskih frekvenc bodisi na podlagi zneska prejšnje enkratne koncesijske dajatve, izračunanem na podlagi števila frekvenc in mesecev, na katere se nanašajo pravice do uporabe frekvenc, bodisi na podlagi zneskov, pridobljenih po dražbah, lahko ustrezen način za določitev vrednosti radijskih frekvenc.
- 53 Ob upoštevanju načel, ki jih je za določitev zneska prejšnje enkratne koncesijske dajatve uporabila Kraljevina Belgija, se namreč zdi, da tako ena kot tudi druga od teh metod omogočata pridobitev zneskov, ki so v povezavi s predvideno donosnostjo zadevnih radijskih frekvenc. Direktiva o odobritvi pa ne nasprotuje uporabi takšnega merila za določitev zneska zgoraj navedenih pristojbin.
- 54 Glede na vse te ugotovitve je treba na prvi dve postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člena 12 in 13 Direktive o odobritvi razlagati tako, da ne nasprotujeta temu, da država članica operaterjem mobilne telefonije, ki so imetniki pravic do uporabe radijskih frekvenc, naloži enkratno pristojbino, ki se dolguje tako za novo pridobitev pravic do uporabe radijskih frekvenc kot tudi za njihovo podaljšanje, in ki se doda letni pristojbini za dajanje frekvenc na razpolago, ki je namenjena zagotovitvi optimalne uporabe virov, in pristojbini, ki krije stroške upravljanja z odobritvami, pod pogojem, da je namen teh pristojbin resnično zagotovitev optimalne uporabe vira, kot so te radijske frekvence, ki so objektivno utemeljene, transparentne, nediskriminacijske in sorazmerne glede na njihov predvideni namen ter upoštevajo cilje iz člena 8 Okvirne direktive, kar mora preveriti predložitveno sodišče.
- 55 Pod istim pogojem je določitev zneska enkratne pristojbine za pravice do uporabe radijskih frekvenc bodisi na podlagi zneska prejšnje enkratne koncesijske dajatve, izračunanega na podlagi števila frekvenc in mesecev, na katere se nanašajo pravice do uporabe frekvenc, bodisi na podlagi zneskov, pridobljenih po dražbah, lahko ustrezen način za določitev vrednosti radijskih frekvenc.

Četrto vprašanje

- 56 Predložitveno sodišče s četrnim vprašanjem, na katerega je treba odgovoriti pred tretjim vprašanjem, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 14(1) Direktive o odobritvi razlagati tako, da nasprotuje temu, da država članica operaterju mobilne telefonije naloži pristojbino, kakršna je v postopku v glavni stvari.
- 57 Treba je navesti, da člen 14(1) Direktive o odobritvi določa, da lahko država članica spremeni pravice, pogoje in postopke v zvezi s pravicami do uporabe radijskih frekvenc v objektivno utemeljenih primerih in ob upoštevanju sorazmernosti. Poleg tega ta člen določa, da se namen o izvedbi takih sprememb napove na ustrezen način in da imajo zainteresirane stranke na voljo dovolj dolg rok, najmanj štiri tedne, da izrazijo svoja stališča.
- 58 Poleg tega je iz dela B, točka 6, Priloge k Direktivi o odobritvi razvidno, da je naložitev pristojbin za pravice do uporabe radijskih frekvenc v skladu s členom 13 te direktive eden od pogojev, ki se lahko navezujejo na pravice do uporabe radijskih frekvenc.

- 59 Iz tega sledi, da pomeni naložitev enkratne pristojbine, kakršna je v postopku v glavni stvari, spremembo pogojev, ki se uporabljajo za operaterje, ki so imetniki pravic do uporabe radijskih frekvenc. Zato mora država članica zagotoviti, da bodo upoštevani pogoji, ki se določijo za spremembo sistema pristojbin, ki se operaterjem mobilne telefonije naložijo za pravice do uporabe radijskih frekvenc.
- 60 Zato je treba navesti, da mora država članica, ki želi spremeniti pristojbine, ki se uporabljajo za pravice do uporabe predhodno dodeljenih radijskih frekvenc, zagotoviti, da je ta sprememba v skladu s pogoji, ki so določeni v členu 14(1) Direktive o odobritvi, in sicer mora biti objektivno utemeljena in sorazmerna ter mora biti vsem zainteresiranim strankam predhodno sporočena tako, da lahko izrazijo svoja stališča. Predložitveno sodišče mora preveriti, ali so bili glede na okoliščine v postopku v glavni stvari upoštevani pogoji, ki so določeni v členu 14(1) Direktive o odobritvi.
- 61 V tem okviru je treba poudariti, da je treba uvedbo pristojbine v skladu s pogoji, ki so določeni v členu 13 Direktive o odobritvi, kakršni so omenjeni v točkah 46 in 47 te sodbe, šteti za objektivno utemeljeno in izvedeno na sorazmeren način.
- 62 Ob upoštevanju predhodno navedenega je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 14(1) Direktive o odobritvi razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da država članica operaterju mobilne telefonije naloži pristojbino, kakršna je v postopku v glavni stvari, pod pogojem, da je ta sprememba objektivno utemeljena in izvedena na sorazmeren način ter mora biti vsem zainteresiranim strankam predhodno sporočena tako, da lahko izrazijo svoja stališča, kar mora predložitveno sodišče preveriti glede na okoliščine v postopku v glavni stvari.

Tretje vprašanje

- 63 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 14(2) Direktive o odobritvi razlagati tako, da nasprotuje temu, da država članica operaterju mobilne telefonije naloži pristojbino, kakršna je v postopku v glavni stvari.
- 64 Treba je navesti, da na podlagi člena 14(2) Direktive o odobritvi država članica nima pravice, da omeji ali odvzame pravice do uporabe radijskih frekvenc, razen kadar je to utemeljeno in primerno v skladu s Prilogo k Direktivi o odobritvi in ustreznimi nacionalnimi določbami glede odškodovanja za odvzem pravic.
- 65 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da se v odstavku 2 člena 14 Direktive o odobritvi za razliko od odstavka 1 istega člena pojma „omejitev“ in „odvzem“ pravic do uporabe radijskih frekvenc nanašata le na primere, v katerih se vsebina in obseg teh pravic lahko spremenita.
- 66 Tudi če bi sprejeli stališče, da bi se ob upoštevanju roka za prenos Direktiva o odobritvi uporabljala glede dejanskega stanja v postopku v glavni stvari, naložitev pristojbin, kakršne so v postopku v glavni stvari, operaterjem mobilne telefonije ni takšna, da bi vplivala na vsebino in obseg pravic do uporabe radijskih frekvenc, ki so podeljene zadevnim operaterjem. Zato je treba ugotoviti, da sprememba sistema pristojbin ne pomeni omejitve ali odvzema pravic do uporabe radijskih frekvenc v smislu člena 14(2) Direktive o odobritvi.
- 67 Glede na navedeno je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 14(2) Direktive o odobritvi razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da država članica operaterju mobilne telefonije naloži pristojbino, kakršna je v postopku v glavni stvari.

Stroški

- ⁶⁸ Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. Člena 12 in 13 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2002/20/ES z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (Direktiva o odobritvi) je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta temu, da država članica operaterjem mobilne telefonije, ki so imetniki pravic do uporabe radijskih frekvenc, naloži enkratno pristojbino, ki se dolguje tako za novo pridobitev pravic do uporabe radijskih frekvenc kot tudi za njihovo podaljšanje, in ki se doda letni pristojbini za dajanje frekvenc na razpolago, ki je namenjena zagotovitvi optimalne uporabe virov, in pristojbini, ki krije stroške upravljanja z odobritvami, pod pogojem, da je namen teh pristojbin resnično zagotovitev optimalne uporabe vira, kot so te radijske frekvence, da so objektivno utemeljene, transparentne, nediskriminacijske in sorazmerne glede na njihov predvideni namen ter da upoštevajo cilje iz člena 8 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2002/21/ES z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska telekomunikacijska omrežja in storitve (Okvirna direktiva), kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Pod istim pogojem je določitev zneska enkratne pristojbine za pravice do uporabe radijskih frekvenc bodisi na podlagi zneska prejšnje enkratne koncesijske dajatve, izračunanega na podlagi števila frekvenc in mesecev, na katere se nanašajo pravice do uporabe frekvenc, bodisi na podlagi zneskov, pridobljenih po dražbah, lahko ustrezen način za določitev vrednosti radijskih frekvenc.

2. Člen 14(1) Direktive 2002/20 je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da država članica operaterju mobilne telefonije naloži pristojbino, kakršna je v postopku v glavni stvari, pod pogojem, da je ta sprememba objektivno utemeljena in izvedena na sorazmeren način ter mora biti vsem zainteresiranim strankam predhodno sporočena tako, da lahko izrazijo svoja stališča, kar mora predložitveno sodišče preveriti glede na okoliščine v postopku v glavni stvari.
3. Člen 14(2) Direktive 2002/20 je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da država članica operaterju mobilne telefonije naloži pristojbino, kakršna je v postopku v glavni stvari.

Podpisi